

VEŘEJNÝ PROSTOR “PLÁCEK”

územní studie

04/2020

obsah

3

identifikační údaje

7

průvodní zpráva
koncepční schémata

9

zonace CHKO

11

fotografie současného stavu

15

zvonička

18

schéma - přechod mezi krajinou a obcí

19

schéma - koncepční

20

schéma - zídka

21

schéma - horní a dolní trasa

22

schéma - horní trasa

24

schéma - dolní trasa

26

schéma - slunce stín

27

schéma - pouť / velká akce

28

schéma - běžný den

29

schéma - části pozemku mimo řešené území

30

materiálové řešení

31

situace 1:500

32

situace - zoom

33

detail materiálového řešení 1:50

34

alternativní využití objektu hasičárny

35

koncept - osvětlení a mobiliáře

36

koncept - environmentální opatření
bilanční tabulka

37

referenční příklady

43

fotografie modelu / nadhledové zobrazení

49

vizualizace

51

před zvoničkou

53

ke zvoničce

55

venkovní obřad

57

v noci

identifikační údaje

Objednatel, investor	obec Vidče Obecní úřad Vidče Vidče 96 756 53 Vidče IČO 00304433 DIČ CZ00304433
KONTAKTNÍ OSOBA	Mgr. Pavel Drda, starosta +420 571 655 011 starosta@vidce.cz
Zhotovitel	m2au, s.r.o Údolní 222/5, Brno-město, 602 00 Brno IČO 08230544 DIČ CZ08230544 +420 541 222 222 info@m2au.cz www.m2au.cz
AUTOŘI	Ing.arch. Linda Boušková +420 721 010 636 lb@m2au.cz Ing.arch. Norbert Obršál +420 731 070 356 no@m2au.cz
KONZULTACE	Ing. Lydia Šušlíková krajinařské řešení
STUPEŇ	územní studie
DATUM	04/2020

Průvodní zpráva

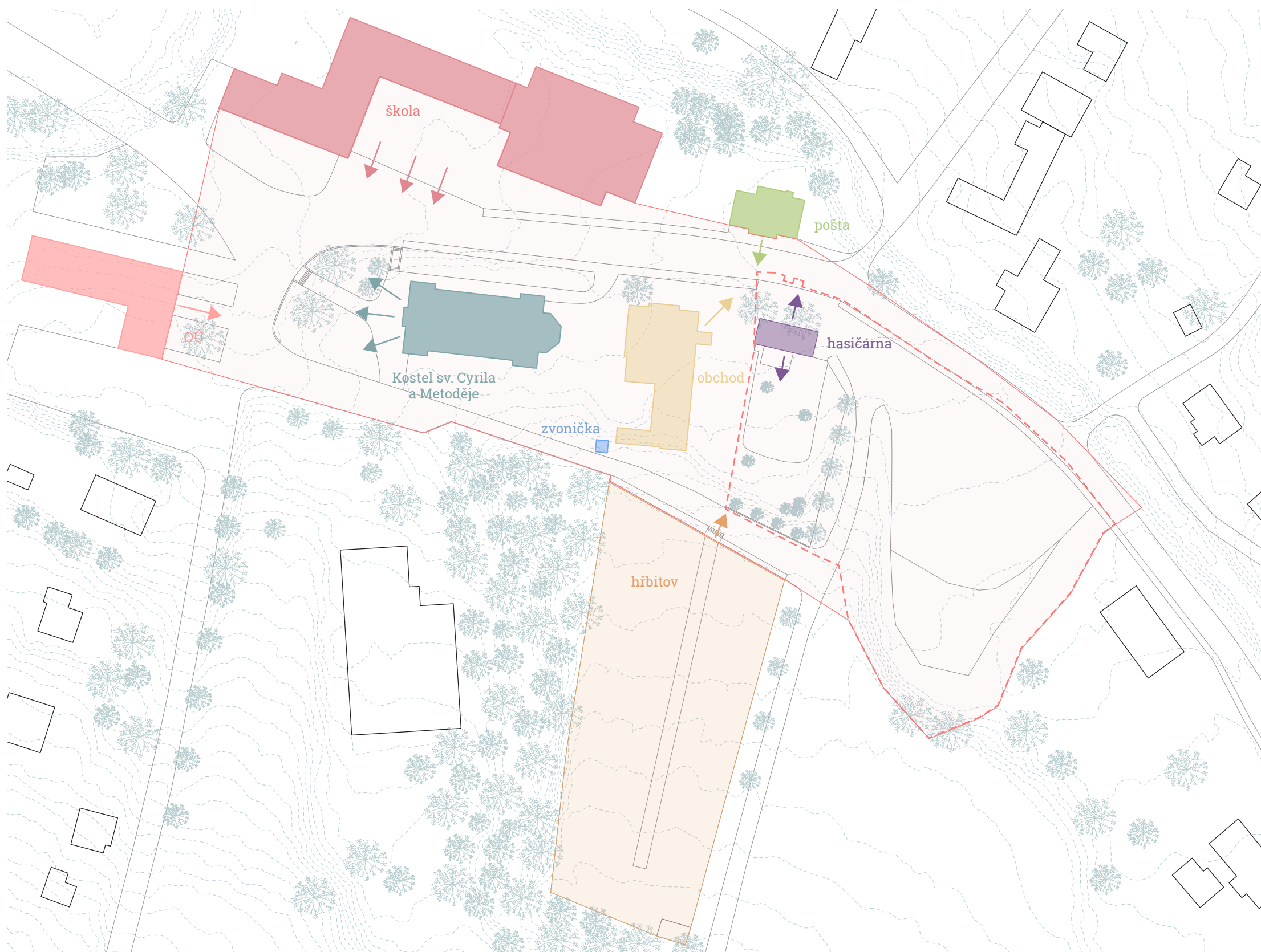
Současný stav území a jeho okolí

Předmětem studie je rekultivace veřejného prostranství “plácek”. Obec Vidče se nachází v okrese Vsetín ve Zlínském kraji. Malebná podhorská vesnice v blízkosti Rožnova pod Radhoštěm má přibližně 1 700 obyvatel. K nejvýznamnějším veřejným prostranstvím patří předprostor kostela a obecního úřadu, fotbalové hřiště a právě plácek.

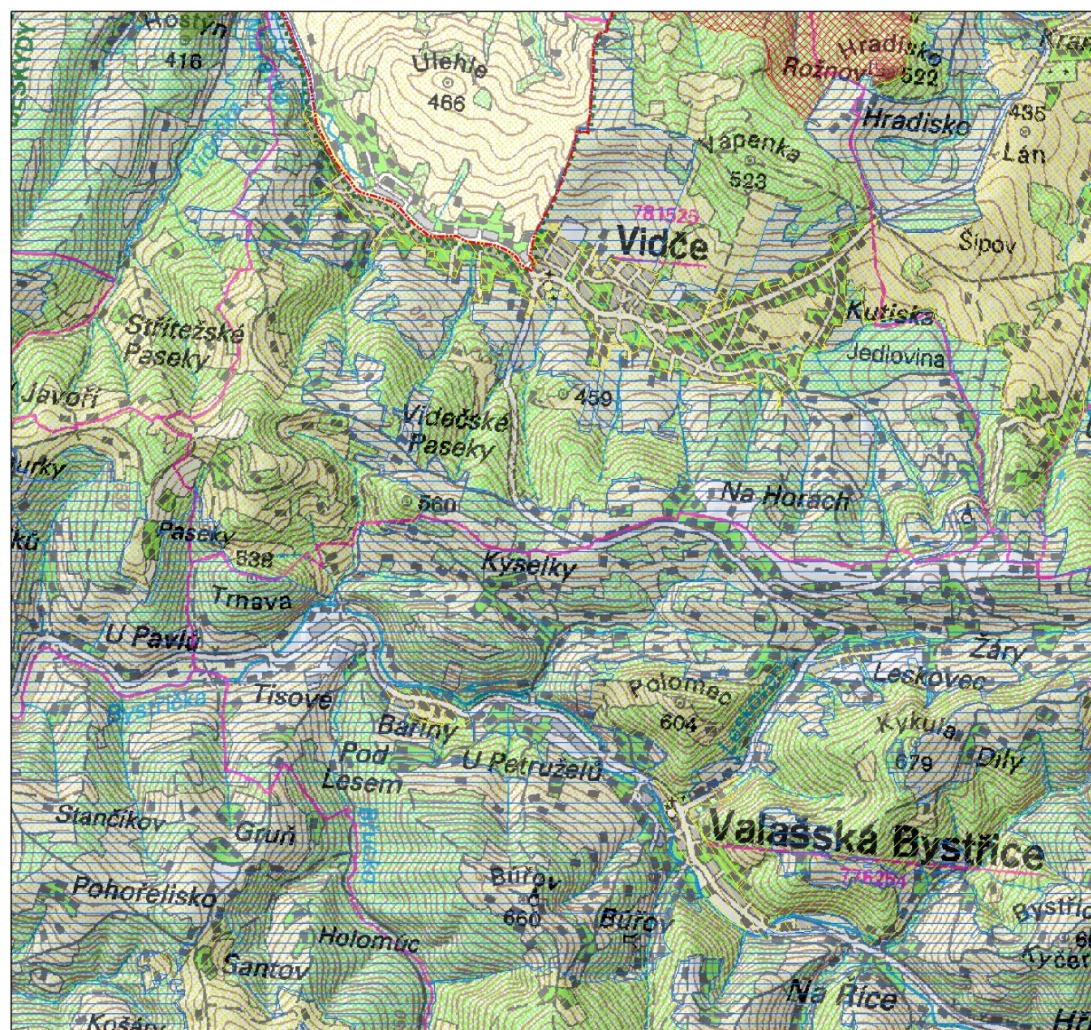
Na řešené území je třeba nahlížet v kontextu celého centra obce, které lze vnímat od mostu u obecního úřadu až po konec plácku. Nachází se zde velké množství pro obec důležitých budov, jako je obecní úřad, kostel, hřbitov, škola, pošta, zastávka autobusu, hasičárna a obchod. Díky koncentraci těchto budov se zde přirozeně pohybují a scházejí lidé. Centrum obce je navázáno na systém regionálních cyklotras a také zde ústí pěší spojení s obcí Zubří a Valašská Bystřice. V obci se nachází dvě kulturní památky - nejmladší a nejvýraznější dominantou je neogotický Kostel sv. Cyrila a Metoděje z počátku 20. století, nejstarší kulturní památkou je dřevěná roubená zvonička.

Místo je dále jedinečné svou polohou mezi obcí a krajinou a je specifické terénní konfigurací. K řešenému území se svažuje dlouhý kopec. Na hraně pozemku se nachází krátký a prudký svah. Na jeho hraně balancuje poslední dvojce ze skupiny dubů.

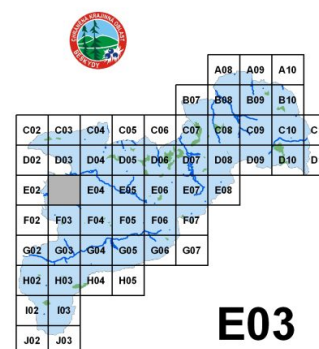
V současné době prostor působí neutěšeně, slouží ke skladování materiálů, parkování aut a v případě poutí jako univerzální místo pro umístění kolotočů. Místo je roztržštěné na několik dílčích částí. Hlavní asfaltová plocha s prudkým svahem, opomíjený vstup na hřbitov, dřevěná zvonice za plotem a dětské hřiště za současnou budovou hasičárny, které je od zbytku prostranství odděleno plotem, živým plotem a stromy. Jednotlivé prostory nevytváří celek, vůči sobě nekomunikují a navzájem si vytváří bariéru.

Mapová kniha ZONACE CHKO BESKYDY

1:20 000 1 km
 tématický obsah: © Správa CHKO Beskydy 2010
 mapový podklad: © ZABAGED, ČÚZK 2007
 © datový sklad AOPK ČR 2010

Zonace velkoplošných zvláště chráněných území Chráněná krajinná oblast Beskydy

Většina řešeného území je součástí IV. zóny CHKO Beskydy až na jihozápadní cíp, který se nachází v zóně IV.

III. zóna

Praktické vymezení - Člověkem pozměněné ekosystémy běžně hospodářsky využívané, hospodářské lesní monokultury, rozčleněné zemědělské pozemky intenzivní louky a pastviny s rozptýlenou zelení a zástavbou, menší obce nebo jejich části bez rozvojových tendencí, rekreační aktivity. Spojuje území v CHKO v ucelený celek s charakteristickým rázem

Způsoby využívání

Běžné obhospodařování lesů s minimalizací podílu nepůvodních dřevin, běžné obhospodařování luk a pastvin se snahou o zavádění ekologického hospodaření, dbát na zvyšování rozmanitosti ekosystémů. Údržba a obnova zástavby při vhodném objemovém a architektonickém řešení shluků staveb i jednotlivých staveb. Umisťování nových staveb sesoulatit s územními plány tak, aby nedocházelo k urbanizaci krajinného prostředí, důsledně chránit a dotvářet ráz krajiny.

IV. zóna

Charakteristika a praktické vymezení
 Člověkem silně pozměněné ekosystémy, souvisle zastavěná území, intenzivně obhospodařované velké celky zemědělských pozemků ap.

Způsoby využívání

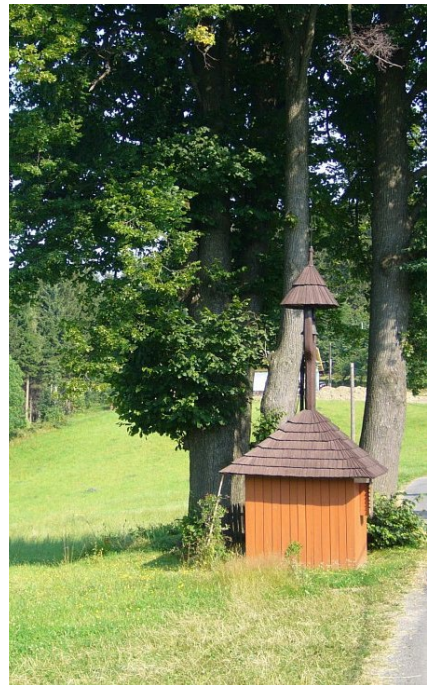
Hospodaření v lesích a na zemědělských pozemcích bez zvláštních omezení. V obcích a na pozemcích určených pro jejich rozvoj umisťovat architektonicky kvalitní stavby neohrožující prostředí. Území začlenit do programů obnovy vesnice, realizovat obnovu minimálního lokálního systému ekologické stability.

Zvonička

Katalogové číslo	1000124085
rejst. číslo ÚSKP	11213/8-3871
Typ	zvonice
Typ ochrany	kulturní památka
Kategorie	objekt
památkově chráněno	od 5. 3. 1996
Součást nemovitosti	ne
Archeologické stopy	ne
Torzální	ne
Zaniklý	ne
Anotace	Dřevěná, roubená zvonička čtvercového půdorysu, krytá valbovou střechou. Z ní vybíhají dva sloupky, vynášející stříšku se zvonem. Objekt z 18. – 19. století je situován v blízkosti kostela.
Popis	Na zděném soklu roubená stavba na půdorysu čtverce, zastřešena valbovou střechou krytou šindelem. Vstupní dveře deštěné, větrací otvor obdélný. Nad dveřmi datace 1817. V rozsoše mezi trámkami zavěšen zvon chráněn kuželovou, šindelem krytou stříškou.
Popis památkové hodnoty	Typická roubená lidová stavba
Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření	Byla přesunuta v 70. letech ke kostelu

1. Obec Vídeň	2. Okres Vsetín	Hodnota	Zaoborění	Využití
EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY		3. Kraj Severomoravský	4. Pol. číslo 3871/11213	
		5. Název (označení) památky zvonička		
6. Další označení umělecké památky osada (čtvrť) úlice (náměstí), popř. místní traf. č. parcely aj. v blízkosti kostela, parc.č. 300/3		7. Ochranné pásmo 8. Vlastník (správce, trvalý uživatel)		
9. Popis památky (včetně součástí, malířské, poplupadé i jiné výzdoby) Na zděném nízkém soklu roubená stavba na půdorysu čtverce, zastřešena valbovou střechou krytou šindelem. Vstupní dveře deštěné, větrací otvor obdélný. Nad dveřmi datace 1817. V rozsoše mezi trámkami zavěšen zvon chráněn kuželovou, šindelem krytou stříškou.		11. Památkové morfé zřizování zvon zapsán pod r.č. 7678		
10. Časové, slohové a autorské určení zvonice patrně z 18. století. obnovována v průběhu 19. a 20. století				

~ 1833, zdroj: ČUZK

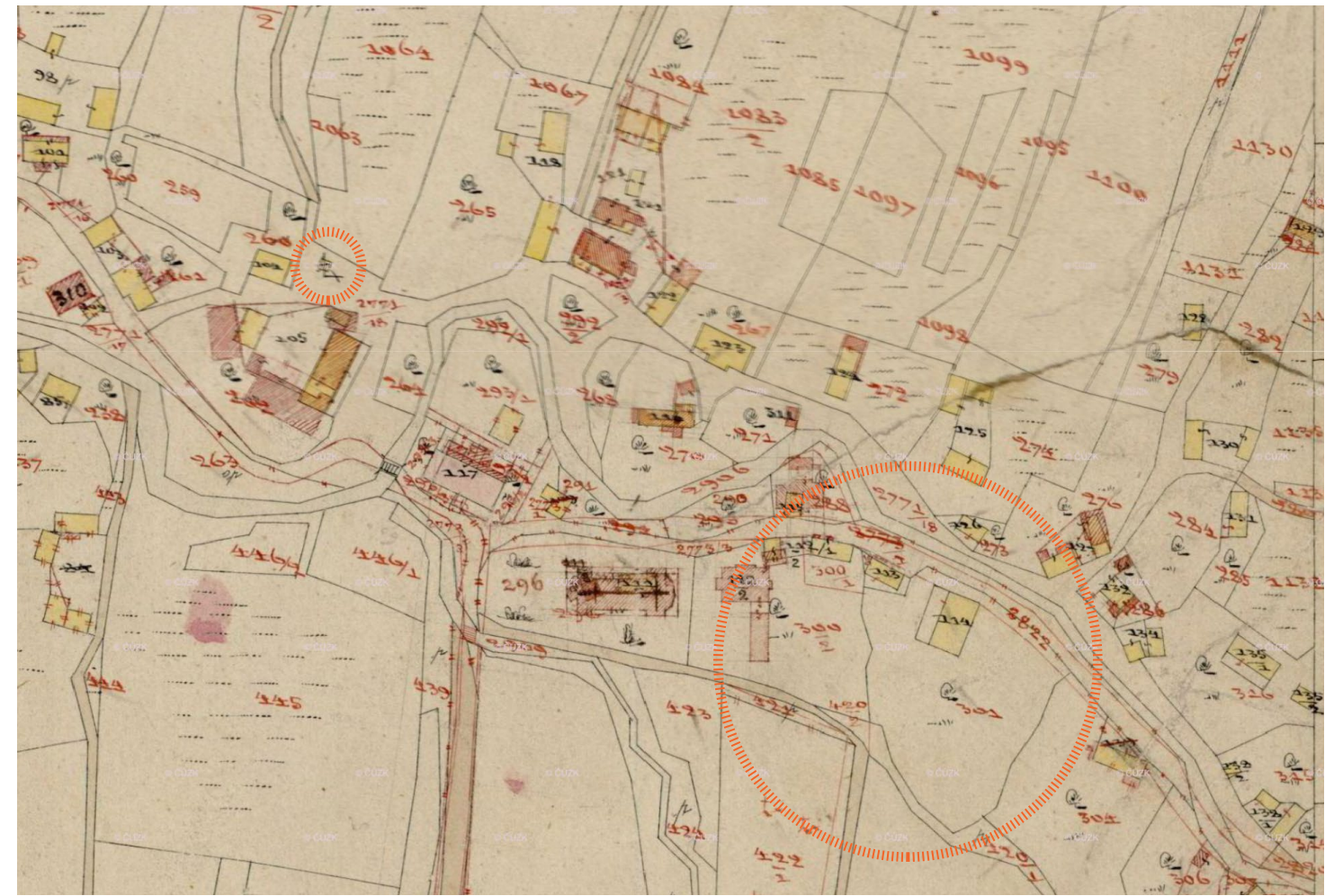

~ 1833, zdroj: Moravský zemský archiv

12. Zhodnocení památky a srovnání s ostatními	15. Odkaz na literaturu Č. Kramolík, Vlast. moravská, Rožnovský okres, v Brně 1907, str. 204
13. Stav zachování památky a případné opatření	16. Odkaz na fotografickou dokumentaci
Opravena.	
14. Dřívější a současný vzhled stavby a případné opatření	17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci
Byla přemístěna v 70. letech ke kostelu.	
20. Poznámky, významný záměr a doplňky	18. Evidenční list zpracoval (datum, jméno, podpis)
	PhDr. L. Svátková
	19. Záznam doplnkových listů

~ 1875, zdroj: Moravský zemský archiv

~ 1905, zdroj: ČÚZK

~ 1898, zdroj: Moravský zemský archiv

2019, katastrální mapa

Přechod mezi krajinou a obcí

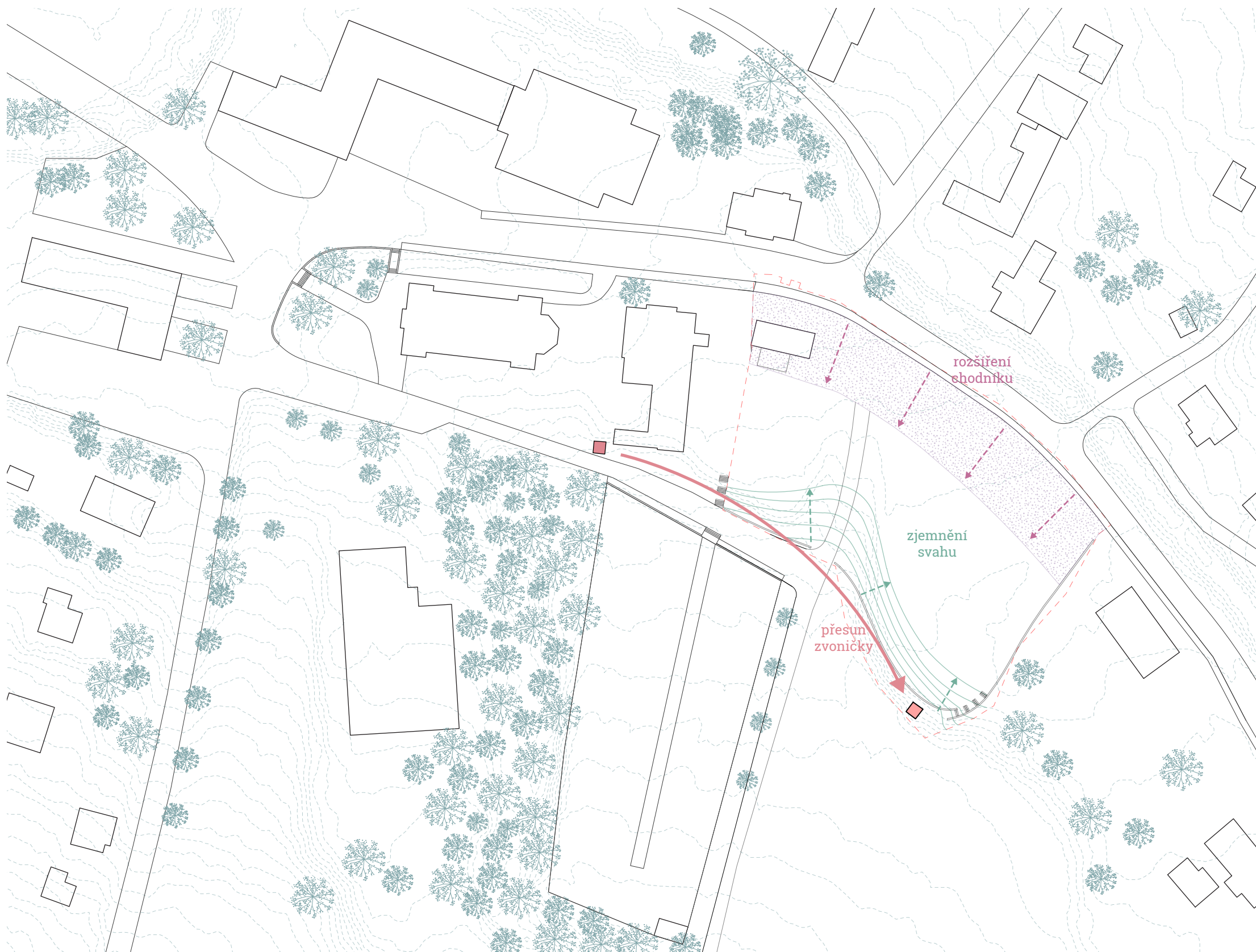
Jedním z hlavních témat v návrhu je pozvolný přechod mezi obcí a krajinou.

V návrhu je kladen důraz na citlivost a přiměřenost zásahu vzhledem k jeho pozici na hranici obce. Cílem bylo současné roztržštěné prostory vzájemně prostorově prolnout do jednoho funkčního celku navázaného na střed obce. Místa mají svůj specifický charakter vzhledem k jejich využívání a postavení v obci.

Prostorová kontinuita se dále odráží v materiálovém řešení - čím blíže komunikaci tím víc pevné materiály (dlažba), čím blíže svahu, tím více měkké (vegetace, kameny).

Směrem od silnice se materiály postupně rozvolňují. Posledním prvkem v přechodu ke krajině je dvojce zvoničky a dubu. Zvonička symbolizující kulturu a dub symbolizuje krajinu.

Přesun zvoničky

Vedle dětského hřiště se nachází dřevěná zvonička, nejstarší památka v obci, která zde byla přesunuta v 70. letech z lokality “za hospodou” na lokalitu “za kostelem”. Zvonička je z jedné strany kryta živým plotem, z druhé strany plotem. Z hlavní cesty ji nelze téměř vidět. Vzhledem k její výtvarné a kulturní hodnotě je vhodné zvážit její přemístění na důstojnější a reprezentativnější místo. Zvonička by se mohla stát staro-novým významným bodem v obci.

Vhodným a důstojnějším místem pro umístění zvoničky je jihovýchodní cíp řešeného území. Díky umístění na hraně terénu se i přes svou drobnost stane významným prvkem. Zvonička spolu se vzrostlým dubem vytvoří výraznou dvojici, před nimi vznikne víceúčelový prostor a pozadí jim tvoří postupně se zvedající kopce. Při cestě od kostela se pomalým stáčením otevírá pohled na tuto dvojici - zvoničku a za ní soliterní dub. Místo může sloužit jako cíl procházky, místo pro setkání, terasa pro pozorování dění na plácku či jako místo pro venkovní svatební obřad.

Zjemnění svahu

Stávající strmou hranu navrhujeme zjemnit a navázat jí na postupně, po vlnách klesající terén. Část silnice podél hřiště naopak udělat prudší, tím se spojí spodní část plácku.

Rozšíření chodníku

Dolní část plácku navrhujeme jako rozšíření chodníku použitím stejného materiálu - žulová dlažba.

Zed'

V návrhu navazujeme na téma oblé kamenné zídky před kostelem.

Nová zídka ohraňuje hřiště a dále navádí ke zvoničce. V okolí zvoničky se jedná o záporovou zeď, která je z obou stran přihrnuta zhutněným terénem.

Viditelná část zídky probíhá ve výšce 40 cm nad terénem a může sloužit k posezení. V závěru řešeného území se střídá se zídou, která vymezuje východní stranu plácku a odděluje veřejný prostor od soukromé zahrady. V místě kde se zídka mýjejí jsou do terénu vloženy betonové nebo kamenné stupně.

Horní a dolní trasa

Plácek ohrančují 2 souběžné trasy - horní a dolní cesta. Každá z tras má svůj specifický charakter.

Dolní trasa je součástí hlavní komunikace v obci. Z této trasy vnímá plácek většina lidí, kteří obcí prochází nebo projíždí. Zvoničku z tohoto pohledu vnímají jako drobnou stavbu na podstavci definovaného jemnou linkou kamenné zídky, za níž se zvedají kopce, pohled ukončuje les.

Horní trasa spojuje úřad, kostel a hřbitov se zvoničkou. Jedná se o trasu klidnější, spíše pěší. Místo kolem zvoničky je vyvýšené oproti plácku a slouží jako vyhlídka.

Horní trasa

Tato trasa je navázána na obecní úřad, kostel a hřbitov, kromě každodenních cest a procházek, tak může být využívána například pro případné obřady u zvoničky.

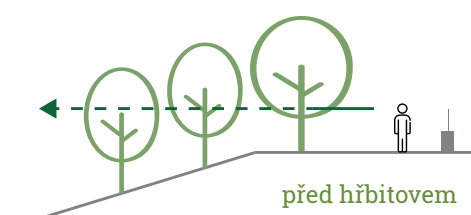
Horní trasa

Jako důležitou součást místa vnímáme předprostor hřbitova. V současné době navádí kamenné schody do plotu. Trasu od OÚ, kolem kostela, hřbitova ke zvoničce doplňujeme stromořadím. To dodává předprostoru hřbitovu důstojnost a intimitu. Dále navrhujeme zvážení odkoupení části pozemku u obchodu, pro vytvoření trasy ke hřbitovu.

Vegetace horní trasy

Vysazujeme nové stromořadí, které lemuje horní trasu a navádí ke zvoničce. Pomyslně spojuje kostel se hřbitovem a novým prostorem v okolí zvoničky. Stromořadí odděluje místo od silnice a ruchu. Při cestě na hřbitov nebo z něj poskytuje místu intimitu a nabízí klid a stín.

Cestu ukončuje vzrostlý solitér - stávající dub. Druhý z dvojce dubů (více na západ, šikmo rostlý) je pokácen. Ponechaný solitér může po arboristických zásazích žít ještě několik desítek let po boku zvonice. Dub zvoničku zvýrazňuje a dohromady vytváří příjemné místo.

U hřbitova

Dále navrhujeme zvážení odkoupení části pozemku u obchodu. Z hlavní ulice by mohla vzniknout nová spojka, pěšina, doplněna schodišťovými stupni a šlapáky, která by navazovala přímo na kamenné schodiště vedoucí ze hřbitov.

Dolní trasa

Jako důležitou součást místa vnímáme předprostor hřbitova. V současné době navádí kamenné schody do plotu. Trasu od OÚ, kolem kostela, hřbitova ke zvoničce doplňujeme stromořadím. To dodává předprostoru hřbitovu důstojnost a intimitu. Dále navrhujeme zvažení odkoupení části pozemku u obchodu, pro vytvoření trasy ke hřbitovu.

Vegetace dolní trasy

Navrhujeme odstranění plotu, i živého plotu. Hřiště bude pocitově vymezeno stoupajícím svahem směrem ke hřbitovu a rastrem stromů.

Pod korunami se nachází travnatá a písčová plocha, kde jsou umístěny herní prvky. Stromy před hasičárnou navrhujeme nechat dožít a do budoucna nahradit další generací.

Všechny nově vysázené druhy stromů budou patřit mezi původní druhy dřevin Beskyd.

Slunce x stín

Prostor plácku navrhujeme ve dvou rozdílných režimech - na východní straně se jedná o otevřený víceúčelový prostor. Aby byl víceúčelový prostor co nejflexibilnější a variabilní nejsou zde vysázeny žádné stromy či umístěny pevné stínící prvky.

Na západní straně je k tomuto otevřenému a slunnému prostoru vytvořeno kontrastní prostředí. Díky vysázenému rastru drobných stromů nabízí prostor stín.

Prostory se tak vzájemně doplňují a mohou být během společenských událostí vhodně kombinovány.

Schéma - pouť / velká akce

Jednou z výhod plácku je jeho univerzálnost a rovinatost. Tu v návrhu podporujeme. Víceúčelová plocha je vymezena z jedné strany zdí (může obsahovat přípojky pro trhovce), z jižní strany svahem s posezením a schody a z východní strany dětským hřištěm. Hlavní víceúčelová plocha vhodná pro pořádání poutí je otevřenou plochou, k ní doplňková je plocha hřiště, krytá korunami stromů. Při pořádání velkých akcí se tak vzájemně doplňují a společně s objektem hasičárny vytváří jeden funkční celek.

Při pouti se plácek zaplní kolotoči, místo se zvoničkou slouží jako terasa, chvílka, kde člověk může sledovat dění z nadhledu. Prostor pod korunami stromu nabídnout odpočinek rodinám s dětmi, posezení ve stínu a občerstvení využívající zázemí hasičárny.

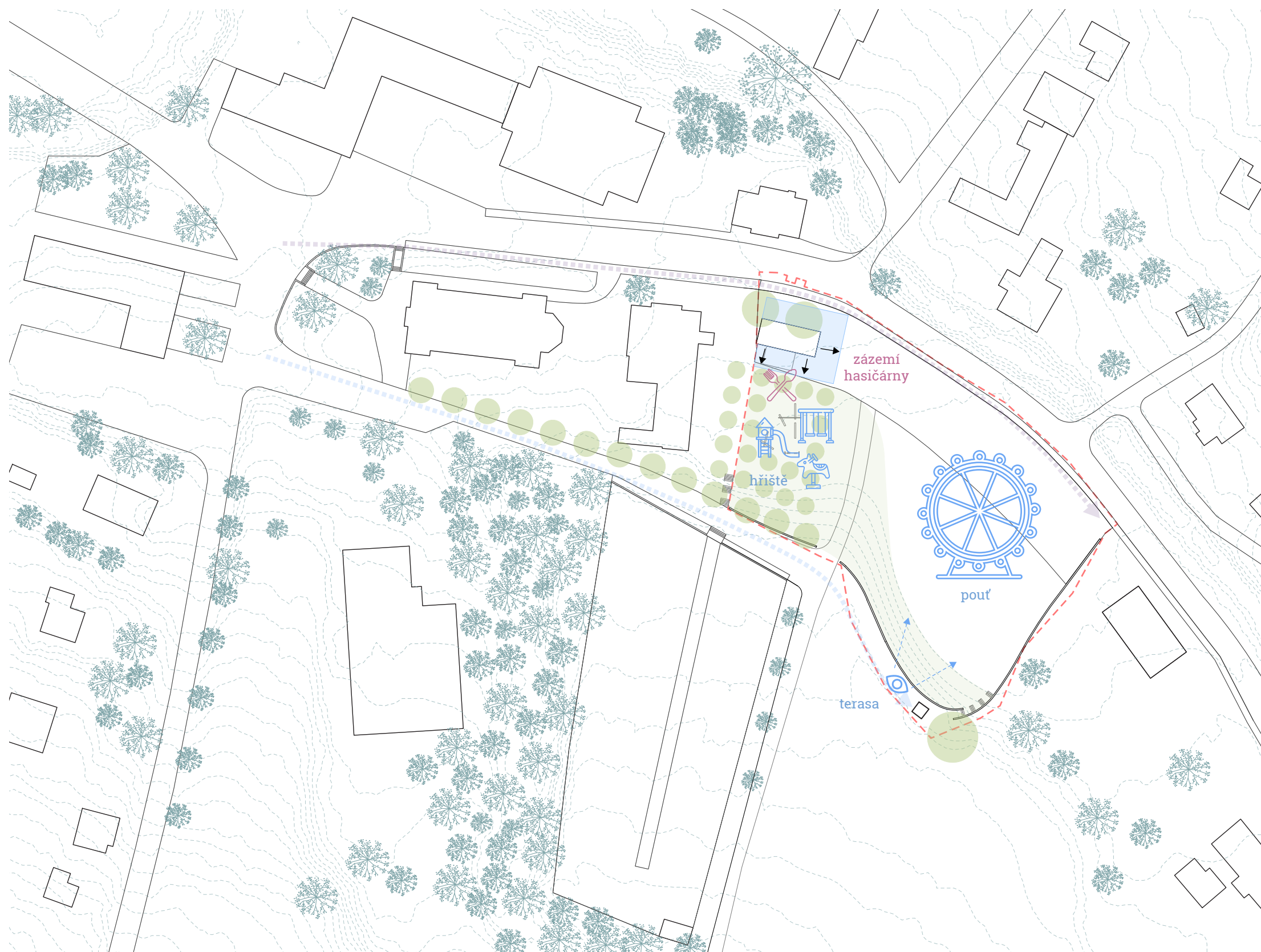
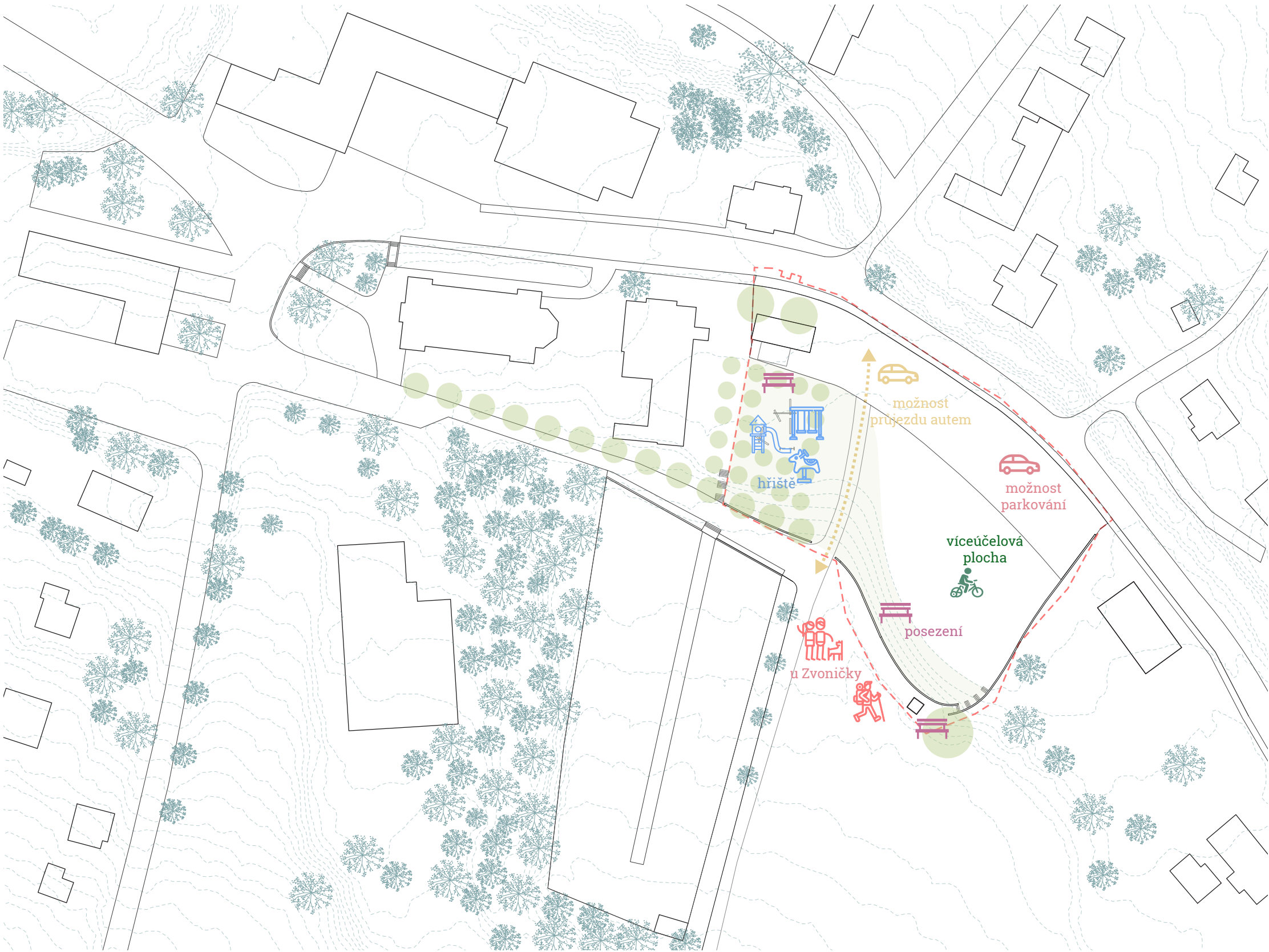

Schéma - běžný den

Místo u zvoničky může sloužit jako cíl procházky, místo pro setkání, terasa pro pozorování dění na plácku. Svah nabízí posezení například pro rodiče, kteří vzali děti na plácek. Víceúčelová plocha může být v jižní části využita pro hry dětí, učení se jízdy na kole, výstavby pódia, v evrní části lze na dlažbě zaparkovat auta.

Dětské hřiště

Navrhujeme odstranění plotu, i živého plotu. Hřiště bude pocitově vymezeno stoupajícím svahem směrem ke hřbitovu a rastrem stromů. Pod korunami se nachází travnatá a písková plocha, kde jsou umístěny herní prvky. Navrhujeme znovu využití některých stávajících herních prvků, doplněny o nové herní prvky. Jednalo by se o jednoduché prvky z přírodních materiálů, tématické herní prvky, jako například stádo ovcí, jdoucí z louky apod.

Části pozemku mimo řešené území

Pro komplexní zpracování projektu navrhujeme k zamyšlení odkoupení červeně vyznačených částí pozemků.

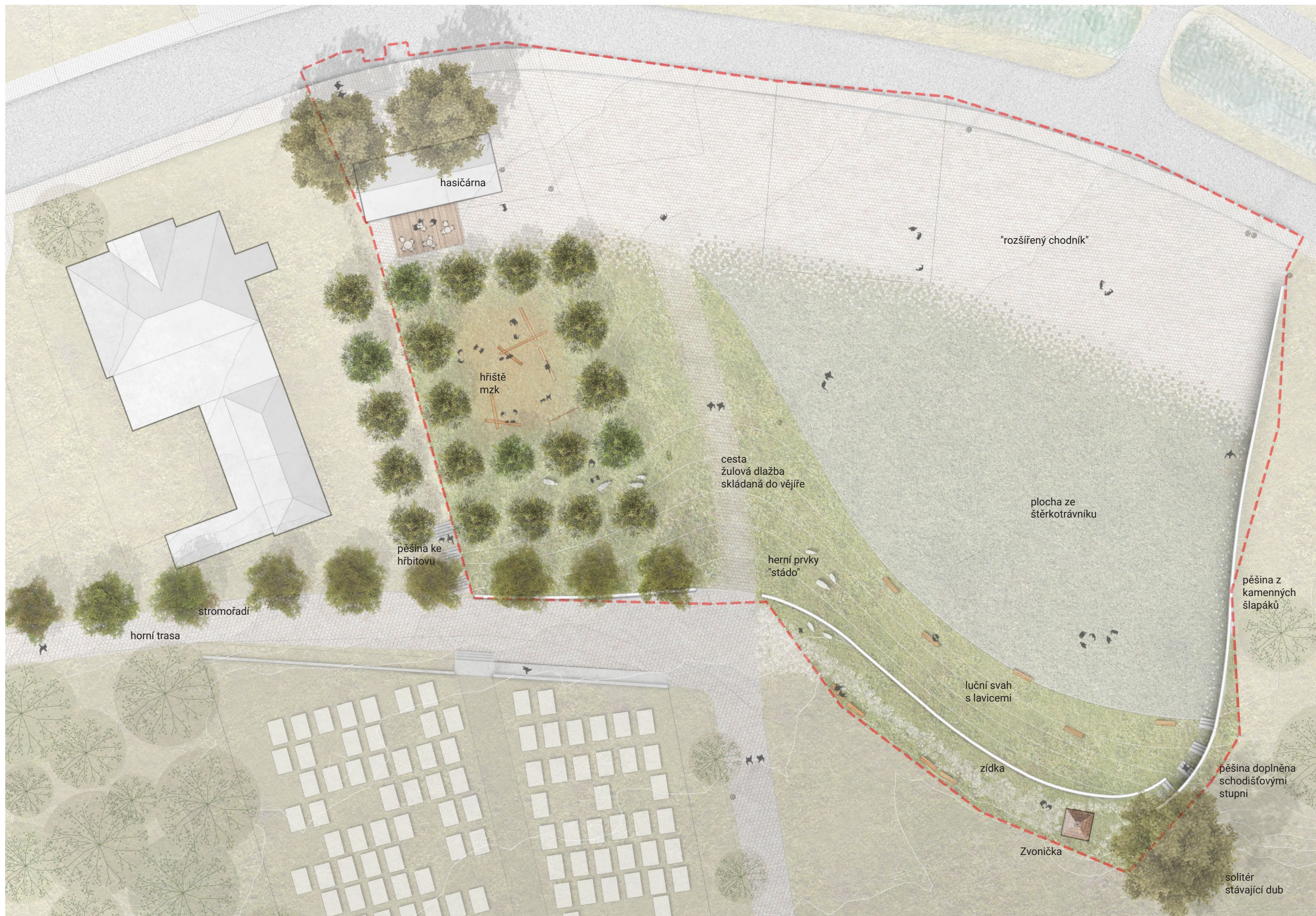
Materiálové řešení

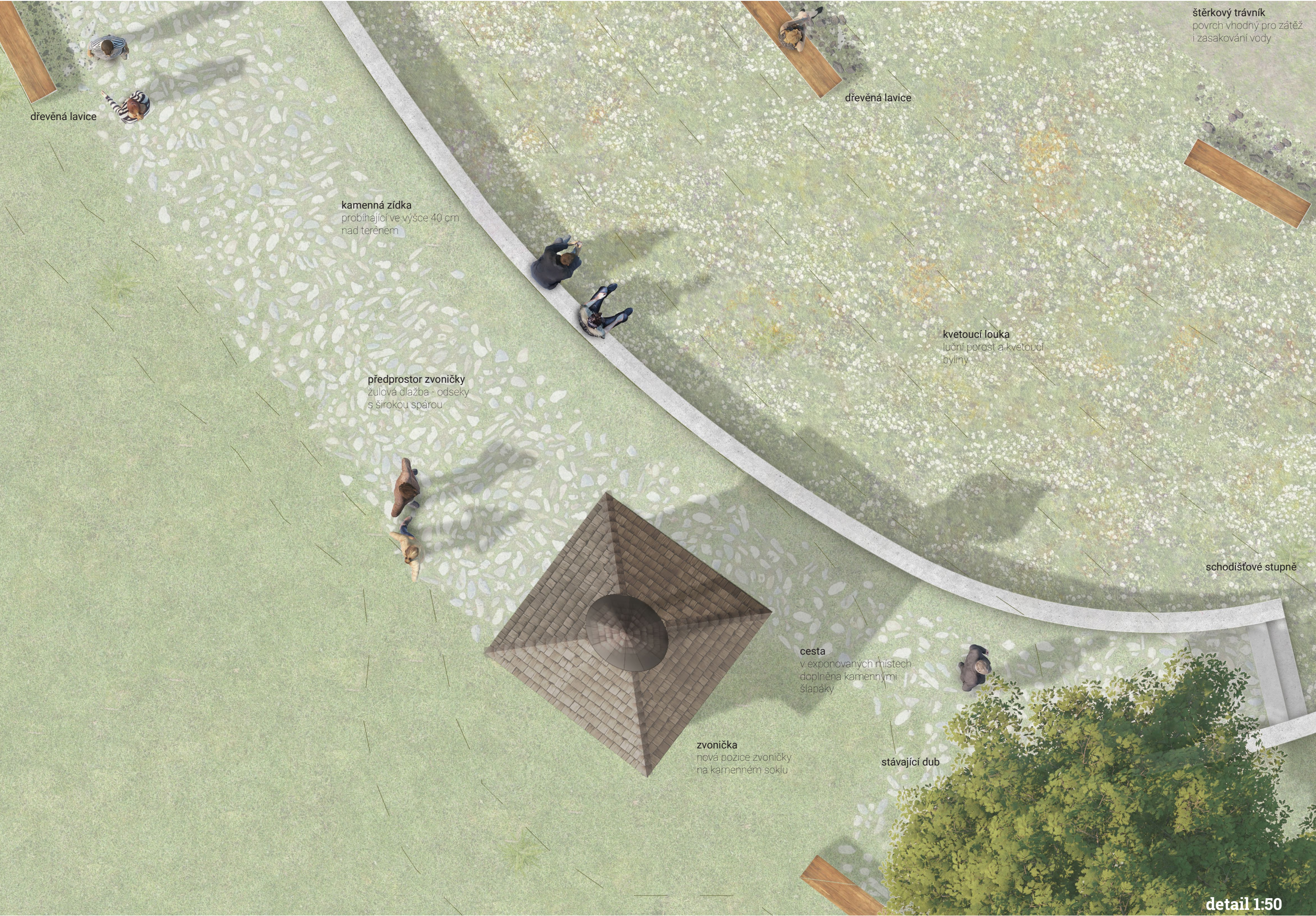
Víceúčelová plocha je na severu koncipovaná jako rozšíření chodníku, povrch tvoří žulová dlažba, která přechází do komunikace vedoucí od hřbitova. Tato dlažba se postupně “rozpouští” jižním směrem. Navazuje na ni povrch ze štěrkotrávníku, který většinu roku působí jako trávník, ale dokáže odolávat zatížení (například v době poutí). V blízkosti kopce je navržen trávník a louka doplněna pěšinami a kameny. Důležitým aspektem je také propusnost materiálu pro vsáknutí dešťové vody. Zídka a schodiště mohou navazovat na materiálové řešení kostela a soklu zvoničky - kámen anebo je možné zvolit kontrastní formu pohledového betonu.

Jedním z hlavních témat v návrhu je pozvolný přechod mezi obcí a krajinu.

Směrem od silnice se materiály postupně rozvolňují. Pěšiny kolem zvoničky jsou navrženy z MZK a kamenných šlapáků. Posledním prvkem v přechodu ke krajině je dvojce zvonice a dubu. Zvonice symbolizující kulturu a dubu symbolizujícího krajinu.

štěrkový trávník
povrch vhodný pro zátěž
i zasakování vody

dřevěná lavice

kamenná zídka
probíhající ve výšce 40 cm
nad terénem

předprostor zvoničky
žulová dlažba - odseky
s širokou spárou

dřevěná lavice

kvetoucí louka
luční porost a kvetoucí
byliny

schodišťové stupně

cesta
v exponovaných místech
doplněna kamennými
šlapáky

zvonička
nová pozice zvoničky
na kamenném soklu

stávající dub

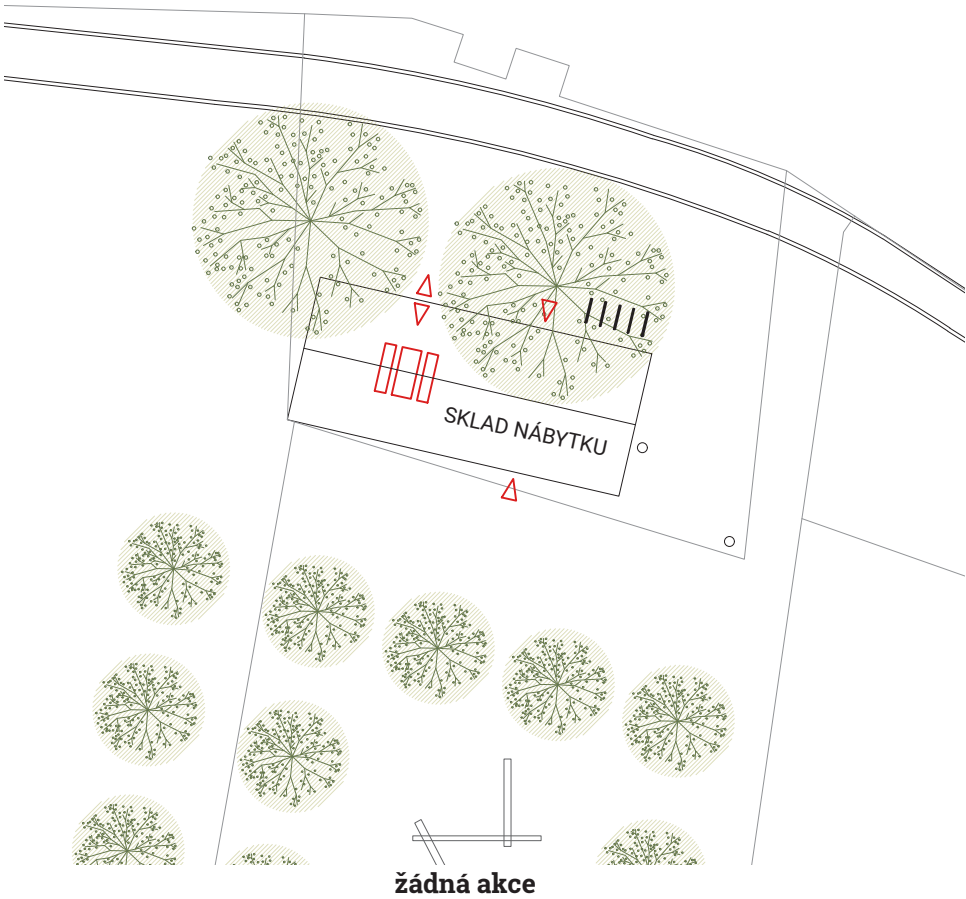
detail 1:50

Alternativní využití objektu hasičárny

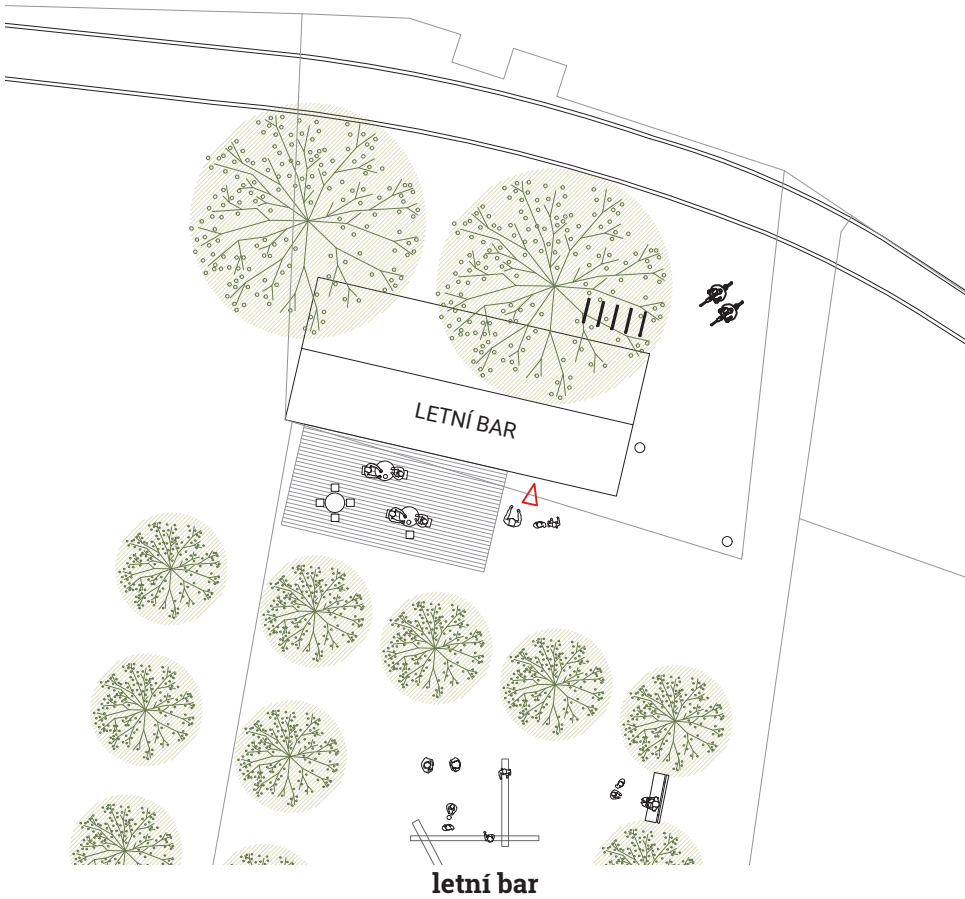
Jednoduchý objekt má výbornou polohu. V případě přemístění hasičárny na jiné místo, může být objekt využíván ať už obcí nebo spolkem hasičů jako zázemí velkých akcí (sklad nábytku, toaleta...) s možností provozování občerstvení.

Využití během poutě a jiných slavností jako zázemí pro bar, výčep a přípravu občerstvení. V prostoru hasičárny navrhujeme vybudovat toalety, které budou dostupné přímo od hlavního dění a nebude třeba přecházet silnici.

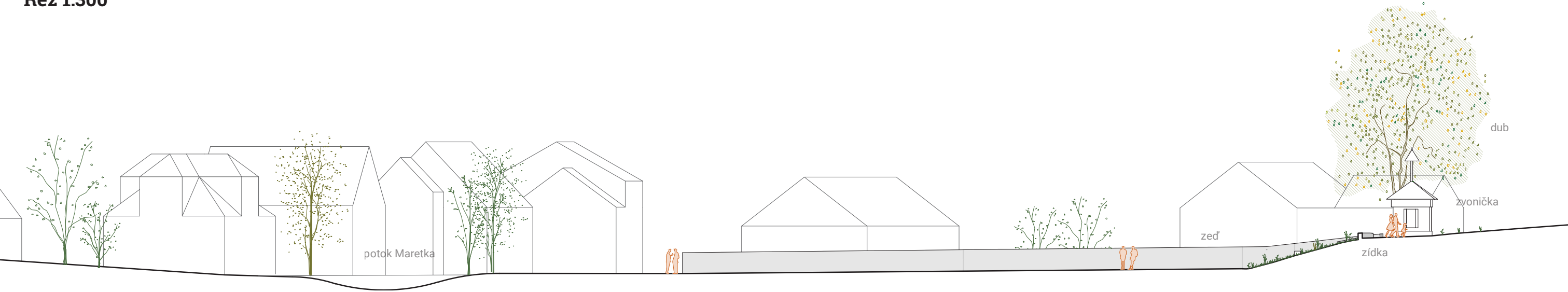

Po ukončení akce může objekt sloužit jako sklad pro nábytek. Po zaměření objektu je kromě umístění toalet a baru třeba myslet na vhodnou pozici vstupů a orientaci výdejních okének (do ulice x k plácku)

Objekt může využít své zázemí pro letní provoz a ve formě okénka může sloužit například pro prodej zmrzliny či jiného drobného občerstvení pro návštěvníky dětského hřiště nebo například jako letní bar pro místní i turisty.

Řez 1:300

Mobiliář

Přesný typ a umístění mobiliáře bude upřesněn v dalším stupni projektové dokumentace. Mobiliář bude volen tak, aby byl odolný, z kvalitních materiálů (dřevo, ocel). Mobiliář bude v řešeném území jednotný a bude navazovat na mobiliář, již použitý v centru obce. Lavice budou osazeny napevno, dle umístění a orientace bude zvolena lavice s opěradlem nebo bez opěradla.

Mobiliář by měl být spíše nenápadný, soudobého designu. Na vybraných místech budou umístěny stojany na kola, koše na odpad a budou vybrány místa pro umístění kontejnerů během větších společenských událostí.

Osvětlení

Významnou součástí místa je i jeho noční podoba. Osvětlení bude řešeno tak, aby minimálně přispívalo ke světelnému smogu. Bude řešeno kombinací stožárových lamp v západní části řešeného území a intimního osvětlení v okolí zvoničky. Zde je uvážováno pouze o jemném nasvícení zídky, směrek k zemi pro zorientování chodce v okolí schodů. Samotná zvonička je bez osvětlení.

Design svítidel bude opět spíše nenápadný, tvarově jednoduchý.

Environmentální opatření

Koncepční i materiálové řešení vychází ze snahy zasadit návrh do přilehlé krajiny co nejcitlivěji.

Na zpevněné plochy jsou záměrně voleny propustné a polopropustné materiály pro maximální podporu lokálního zasakování a udržení vody v krajině.

Na základě hydrogeologického posudku budou v dalších stupních projektové dokumentace upřesněny konkrétní technologie prevence proti přívalovým záplavám a prevence proti suchu.

Cesta ze žulové dlažby bude spádována směrem k plochám travnatým. Nová terénní vlna bude tvarována a doplněna vegetací tak, aby umožňovala zpomalení vody. Zvláštní pozornost bude věnována vodním poměrům v okolí zvoničky.

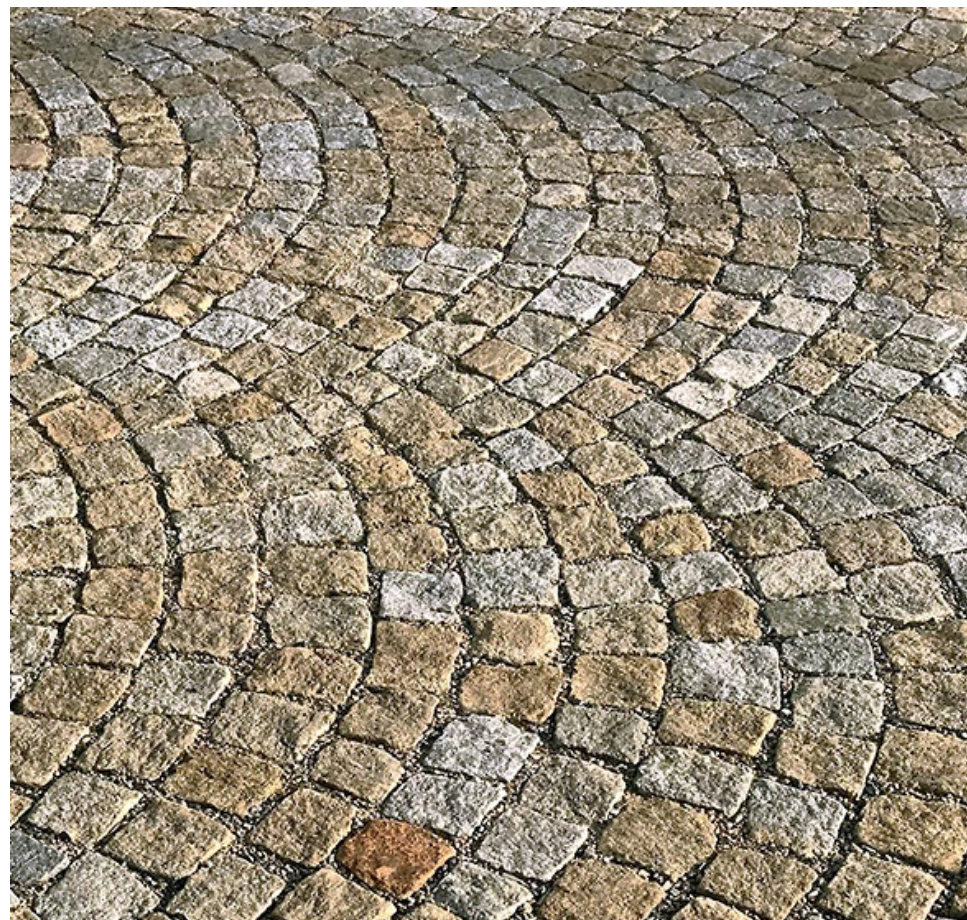
Množství nově vysázené zeleně kromě estetických kladů pozitivně přispívá k postupnému vypařování vody a vytváří příjemné mikroklima.

Tabulka bilancí

plocha řešeného území	5 250 m ²
dlažba žulová - kostka 4/6	200 m ²
dlažba žulová - kostka 8/11	1520 m ²
dlažba žulová - kostka 8/11	150 m ²
MZK / mlat	270 m ²
štěrkový travník	1 500 m ²
betonová / kamenná zeď záporová 450 mm	70 bm
betonová / kamenná zeď 1600 mm	55 bm
travnatá plocha	650 m ²
kamenny	150 m ²
louka	820 m ²

Referenční příklady

Žulová dlažba - kostka 8/10, skládaná do vějíře
vhodná pro cestu ve svahu

Žulová dlažba - odseky

Přechod materiálu, "rozpouštění"

Přechod materiálu, "rozpouštění"

Pěšina z MZK

Lavice ve svahu

Lavice ve svahu

Cesta z žulové dlažby

Hřiště pod stromy

Posezení pod stromy v době slavností

Cesta, Žulová dlažba s širokou spárkou

Dřevěné herní prvky - lávka

Dřevěné herní prvky pro děti i dospělé

Herní prvky - ovce

Herní prvky - ovce

Dřevěné herní prvky - prasátka

Dřevěné herní prvky - prasátka

Kartáčovaný beton, schodiště

Betonové schodiště ve vysoké trávě

Betonové schodiště ve vysoké trávě

Betonové schodiště ve vysoké trávě

Betonové schodiště ve vysoké trávě

Zídka z hladkého pohledového betonu

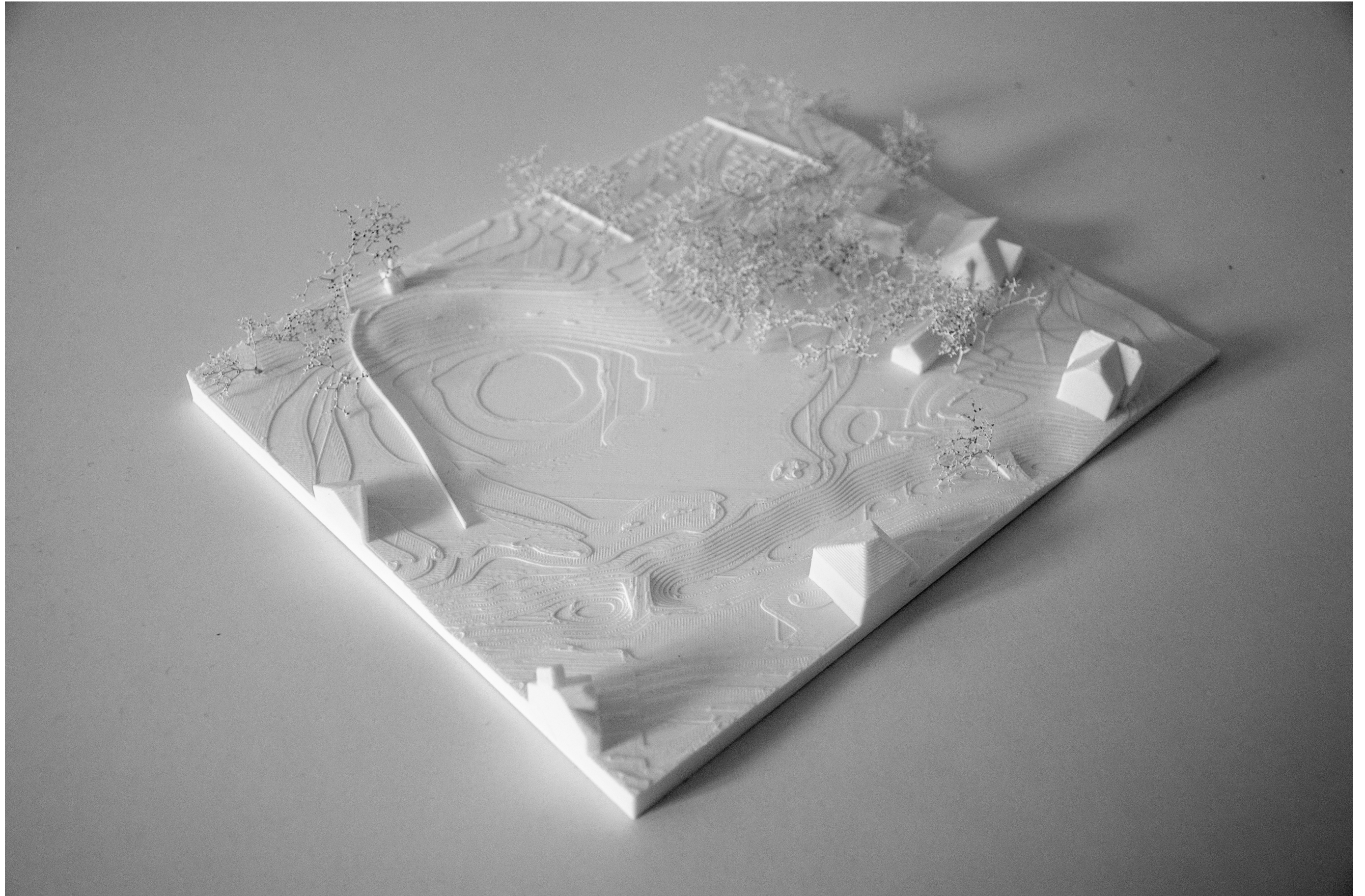
Kamenná zídka

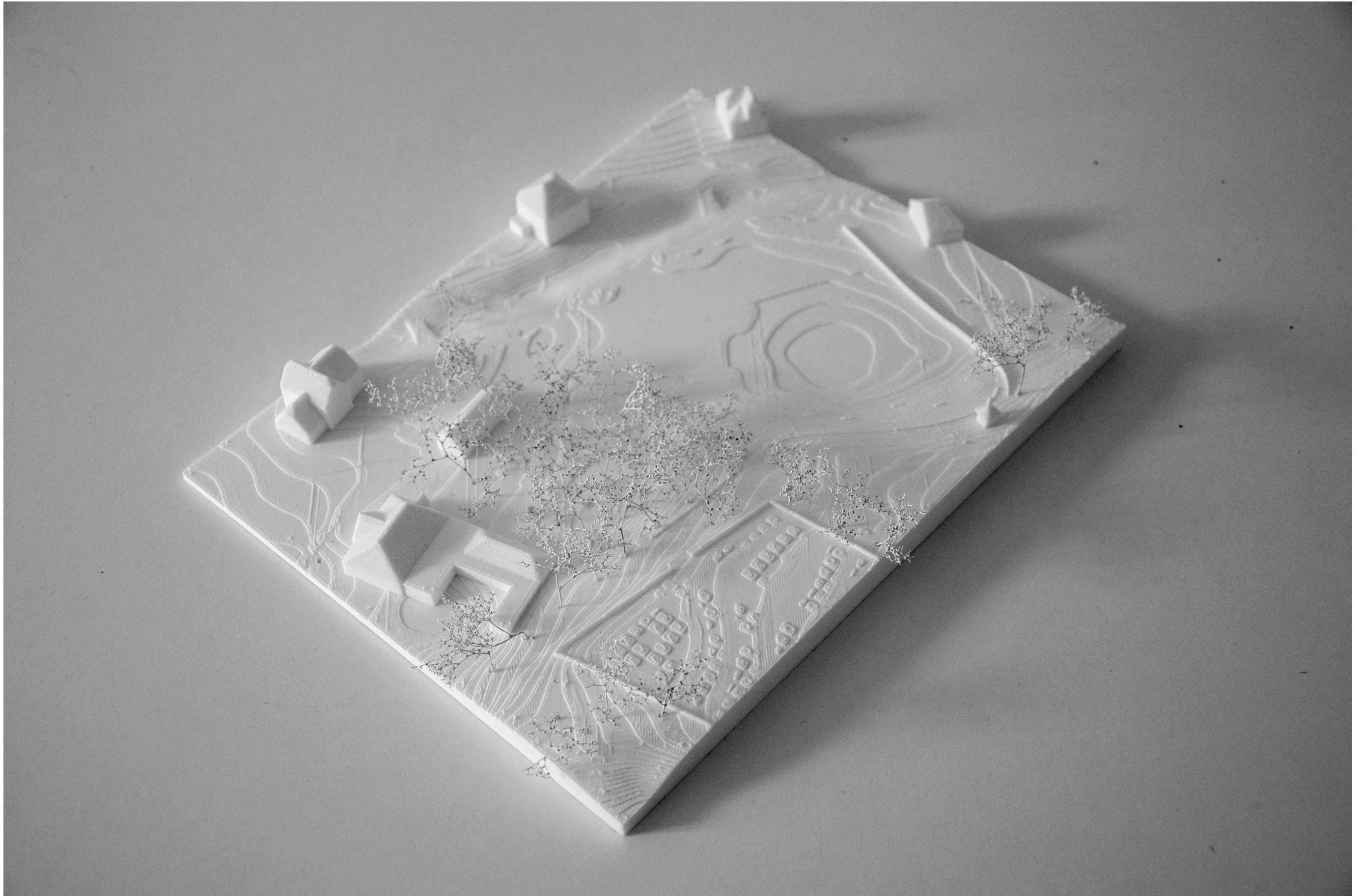
Fotografie modelu / nadhledové zobrazení

Vizualizace

